

Učiteljski Tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta« Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, cene posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112

KUNST VILIM:

Naša šola in radio.

Zgodovina pedagogike nam kaže, da je zaznamovati napredek — rekel bi: skok v napredku v kulturnem razvoju posameznih narodov tik za tem, ko so se uvedle v občo vzgojo take moderne pridobitve, ki so omogočale širjenje kulture in napredka. Da ne omenimo knjige, ki je danes poleg žive besede, ki pa je črpana spet iz knjig, najvažnejši stebel pedagogike, stebel, na katerega se opira po eni strani slika, po drugi pa živa beseda predavatelja.

Tem trem glavnim nositeljem kulture: knjigi, sliki in živi besedi se je v zadnjem času pridružil še radio. To je nekaka knjiga — v živi besedi, ki omogoča, da se v našem svetu domišljije rišejo čudno privlačne slike, ki jih z duševnimi očmi vidimo — v njih uživamo in jih obdržimo v spominu.

Če je znala pedagogika v preteklosti uvitati važnost tiskane besede in slike, če je znala ceniti sugestivno moč dobrega govornika, in je vse troje znala pritegniti v službo vzgoje in kulturne povzdige naroda, potem šole in potom javnosti, ne sme današnja moderna pedagogika, ne sme učitelj našega časa, v katerem iščemo vzgoji in pouku novih poti, prezreti važnosti epohalnega izuma: radia. In čim te važnosti vzgojitelj ne prezre, mora z vsemi štirimi delati na to, da radio čim prej spravi v službo vzgoje in pouka, pri tem pa mora imeti prijetno zavest, da so tudi merodajni faktorji, oblast in razne korporacije z njim istega mnenja, da ga bodo pri njegovem delu podpirali, ga navduševali, da bodo spremljali njegovo delo z istim zanimanjem, ki ga delo tudi zasluži.

Ne da bi čakali pobude od drugod, ne da bi kopirali vzgled drugih narodov — saj bi lahko bilo teh kopij že enkrat konec — bi morali mi, čim smo dobili lastno postajo, zanesiti aparat v sleherni vas, v šole, da bi tako ustvarili zveze z našimi kulturnimi centri.

Nezanimanje, lastno in tuje nas je oviralo, da smo pozabili, da je radio del šole in vzgoje. Zopet smo se morali pri Nemcih in Angležih tega šele naučiti.

Kljub dejstvu, da se morda v srcih zavedamo, da je živa potreba organizirati šolski radio, drži večina roke navzkriž. Čemu? Da nas soseska k temu prisili? Mar še ni izginil duh, ko smo bili vajeni delati le na komando? Kdor se zaveda važnosti, kdor čuti v srcu potrebo in sluti koristi, ki jih bo imela šola od tega, na plan, na no! Ne oziraje se niti na desno niti na levo, ustvarimo svojo radio šolo. (Pri izrazu radio-šola prenapeti modernisti ne smejo misliti na nov tip šole, kakor je n. pr. delovna šola, temveč na sestavni del delovne šole, v kolikor ista obstaja.) ki jo zahteva razvoj pedagogike, ki jo zahteva duh časa, v katerem živimo.

Čim smo privolili v uvedbo šolskega radia, se moramo ozreti po onih komponentah, ki uvedbo podpirajo in po onih, ki jo ovirajo. Na podlagi tega bomo skušali prve ojačiti, druge pa omiliti in na dobljenem kompromisu zgraditi načrt, po katerem bomo s smotrenim delom stavili kamen na kamen, da položimo temelje za palačo, ki jo bodo dogradili naši nasledniki.

Glavni moment, ki je doslej oviral uvedbo šolskega radia, je nezanimanje za aparat sploh in za šolski aparat posebej. To pa s strani šolskih odborov, ki jim je zadnji drobec veselja, ki jim ga je morda vcepil učitelj, vzela misel, da ga bo treba kupiti, da bo treba vstaviti v proračun novo precej visoko postavko, od katere šola ne bo imela ničesar. V drugi vrsti pa nam manjka šolskih prenosov, česar pa seveda ni kriva oddajna postaja, temveč šola sama. Gledati bomo morali torej predvsem na to, da zainteresiramo prva dva činstva, t. j. šolo, oziroma učiteljsvo in gospodarsko stran, šolski odbor. Zainteresirati prvega ne bo težko, ker je, hvala Bogu, velika večina našega učiteljsva tako idealna in spremlja vsakdanje dogodke s tolikim zanimanjem, da mu važnosti uvedbe šolskega radia ne bo treba posebej priporočati. Težje bo s šolskimi odbori, ki se bodo izogibali uvedbe, predvsem iz finančnih razlogov. Saj je pa tudi njih skrb, da občine ne preobteže. Po drugi strani morajo pa zopet pomisliti, koliko stanejo knjige, ki jih potrebuje šola le v enem letu, pa se v istem snov izčrpa, knjiga ostane nezanimiva, med tem, ko radio živi vedno in vedno nov. Tudi življenje aparata traja primeroma dolgo. Primera med knjigo in radijskim aparatom bi znala možem vcepiti toliko veselja, da bi znali iz lastnega nagiba, kar bi bilo prav, vstaviti v proračun potrebno postavko.

Da je oblast na čistem, spoznamo iz lanskoletnega odloka in iz letošnje iniciative za osnovanje radio-odbora pri JUU in obdržanje prvega radio-tečaja za naše učiteljsvo.

Razveseljivo je, da se je tega tečaja udeležilo toliko učiteljsva in upamo, da bo v prihodnjem proračunu imela vsaka šola, pa prav vsaka, postavko za radio aparat, ker le v tem slučaju smemo računati na uspeh, ki

ga pričakujemo. Čim bodo šolske blagajne imele na razpolago potreben denar za nabavo aparata, bo led prebit, ustvarjena bo podlaga za radio-šolo, za katero pa je treba še nekaj predpriprav, tako pri sprejemni, kot pri oddajni postaji.

Pred vsem je misliti na to, da bo treba pri izbiri aparata paziti, da bo ta ustrezal v metodično-didaktičnem pravcu, t. j. da bo grajen tako pregledno, da ga lahko na višji stopnji uporabimo kot model — kot učilo. Ker na današnjem trgu takega aparata ni najti, ga bo treba ustvariti. Po drugi strani pa bo treba uvesti učiteljsvo v rokovanje in metodično razčlenbo aparata, kar bi se zgodilo najlažje na učiteljskih zborovanjih in to na podlagi referatov, ki bi jih sestavili metodiki in bi oblast odbrala najboljši. V ta namen bi radio — odbor razpisal natečaj za najboljši referat pod naslovom: »Metodično-didaktična stran radio-aparata«. Odbrani predavatelji naj bi predavali v društvi, najboljši referat pa naj bi prinesel »Popotnik«, ali Slov. Šolska Matica.

Mimogrede naj se pomudim še pri davku na šolske aparate. Čuje se namreč mnenje, da naj se šole teh davkov oproste. Pomisliti pa je treba, da bo oddajna postaja, oziroma korporacija, ki jo ima v zakupu, z uvedbo šolskega radia še bolj obtežena in so njeni glavni viri baš v davku; zaradi tega naj se šole tega davka ne oproste. Ko bodo imele vse šole, in sicer vse hkrati aparate, bo lahko postaja pričela z rednimi prenosi za šole. Postaja pa bo brez dvoma morala misliti na razširitev energije na najmanj 5 Kw, ker le v tem slučaju bo mogoče pritegniti vse šole Dravske banovine.

Kaj naj program obsega in kako naj bo razdeljen, je težko povedati s par besedami. V prvi vrsti se bo treba ozirati na to, da bo program v skladu z učnim načrtom. Upoštevati bo treba prenose za vse šole, dalje za posamezne vrste in skupine šol. Glavna paznja mora biti posvečena seve narodni šoli, ki je najbolj potrebna žive zveze s kulturnimi centri. Med prenosi bomo imeli take, ki so sestavljeni za leto naprej in prenose ob izrednih prilikah. Redni prenosi naj zadevajo vse predmete osnovne šole. V glavnem učni jezik, jezikovni pouk sploh, predavanje priznanih strokovnjakov iz vseh panog osnovnošolskih predmetov, koncerti, mikro-reportaže ob priliki manifestacij, tekem, obiski v raznih tovarnah itd. Prezreti ne smemo sistemske glasbene vzgoje, ki naj sloni predvsem na spoznavanju in uživanju narodne muzike. Lahka glasba domačih in tujih postaj služi kot razvedrilo na hodniku, v odmoru na dvorišču, med ročnim delom in morda pri risanju. Naj omenim še uro za obrtno-nadaljevalno šolstvo. Mikroreportaže iz te stroke bi vzpodbujale našo obrtno mladost in bi ji krepile voljo do dela in jim ugajala pot do cilja.

Šolski aparat bi služil tudi javnosti ob svečanih prilikah. Privlačna točka, da se dom in šola tesneje združita. Prezreti ne smemo dnevnih novic in poročil, predvsem iz lastne države. Nastopi naših malih znanstvenikov in umetnikov bi privlačevali male poslušalce. Pester in zanimiv program domačih postaj, srečno izbran program tujih postaj in metodični uvod učencev v to lepo panogo znanosti bi privzgojili učencem višje stopnje toliko veselje do radia, da bi izstopivši iz šole in deloma že v šoli, sami poskušali sestavljati sprejemne aparate in bi tako ostajali v stalni zvezi s kulturnimi središči, pa tudi s šolo in učiteljsvom — morda bi tudi ta korak pripomogel do zblizanja šole in doma, ki sta si danes, če odkrito priznamo, v sorodu le v okvirju zakona.

Navedel sem nekaj drobnih momentov, koliko novih bi se odkrilo za temi, le slutimo, zatorej pričnimo — vsi h krati, vsi: oblast, učiteljsvo, oddajna postaja in vsi, ki jim je mar narodna prosveta. Vsi, ki so poklicani, da delajo za boljše bodočnost našega naroda. Pri tem prvem koraku je treba poguma, treba idealizma, treba nesebičnega dela, pa bomo v tem imeli garancijo i za srečno rojstvo i za dober razvitek deteta.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

Pedagoški tečaj v Mariboru.

Zanimanje za nove smernice šolskega pouka in ustroj novodobnega šolstva sta bila vzrok, da sem se udeležil pedagoškega tečaja, ki ga je priredila Pedagoška centrala v Mariboru — prav tako kot sem prisostvoval enakemu tečaju o Veliki noči v Ljubljani. Udeležil sem se ga pa zlasti zato, da presodim, ali bi se ne dalo v vsakih velikih počitnicah ali pa tudi med šolskim letom prrediti enakega tečaja tudi v Ljubljani.

Mariborski pedagoški tečaj se je pričel v ponedeljek dne 23. avgusta zjutraj in se je končal z zaključnim popoldanskim predavanjem dne 26. avgusta. Predavanja so trajala štiri dni in so bila vsak dan dopoldne in popoldne.

Kakor se za potovanje vreme vedno rado skisa, tako je tudi v nedeljo 22. avgusta začelo deževati prav v trenutku, ko se je začel vlak premikati z glavnega kolodvora v Ljubljani. Deževalo je vedno huje, kolikor bolj smo se približevali Mariboru. Med vožnjo je vstopilo več tovarišic, ki so se tudi peljale na pedagoški tečaj — s katerimi sem se pa spoznal šele drugi dan. V Maribor smo prispeli nekaj minut pred 6. uro. Lilo je kakor iz škafa in v duhu sem se zahvaljeval svoji ženi, ki mi je pri odhodu od doma obesila na roko površnik.

Odšel sem takoj na žensko učiteljske, kjer ima svoje prostore Pedagoška centrala. Ondi sta pričakovala tovarišice tov. Haberman in Martinc. Tov. Haberman mi je odkazal sobo v nižji gozdarski šoli, kjer nas je stanovalo več tovarišev po prav zmerni ceni. Drugi dan, v ponedeljek, sem odšel v Narodni dom. Skoro sem ostrelm Glavna dvorana je bila do zadnjega prostora zasedena. Ker so postavili vanjo tudi mize, sem priselidil k tisti, kjer so sedeli tovariši in tovarišice iz južnega dela Dravske banovine. Bili smo štirje. Seveda ni manjkal tudi povsod navzoči tov. Mervič iz Novega mesta.

Tečaj je otvoril tov. Osterc, ki je poudarjal veselje nad številnim obiskom in zanimanjem učiteljsva za novodobno šolstvo, nakar sem kot odposlanec JUU, sekcije Ljubljana pozdravil prisotne slušatelje in predavatelje tudi jaz. Nato nam je tovariš Osterc predstavil prvobornitelja za reformo češkoslovaškega šolstva univ. profesorja dr. Vaclava Prihoda, ki je v češčini odzdravil, poudarjajoč svoje veselje nad medsebojnimi stiki na pedagoškem polju, se zahvalil za pozdrav in sprejem ter obenem poudaril, da bo predaval v nemščini, ker večina poslušalcev češčine ni zmožna.

Dr. Prihoda je nato predaval o razvoju češkoslovaškega šolstva ter uvodoma poudarjal, da se je to šolstvo razvilo zgodovinsko enako drugemu evropskemu šolstvu.

Poudarjal je, da je vsak življenjski nazor od kristjanstva preko renesanse, humanizma in preporoda imel svoj pomen v razvoju človeštva v tem, da se ni omejil le na omejen postanka tega življenjskega nazora, ampak je zavalovil preko vsega izobraženega sveta in postal tako svetoven — torej internacionalen. Vsak tak življenjski nazor je imel tudi svojemu idealu izobrazbe prirojeno šolstvo, ki je bilo vedno le faza življenja in se razširilo po vsem izobraženem svetu ter tudi bilo svetovno-internationalno.

V novejšem času že pred vojno, zlasti po nji, so nastale velike izpremembe v pedagoških teorijah. Predvsem je tu velik razvoj psihologije, ki je nastala iz stare splošne psihologije. Iz nje je vzniknila časovna individualna in diferencialna psihologija, ki sta napravili pravo revolucijo v prejšnjih zastarelih nazorih psihologije. Saj so pa nastale izpremembe tudi v gospodarskem položaju človeške družbe, ki teži vedno bolj v kolektivno smer. Ves ta razvoj je pa imel tudi na novodobno šolstvo velik vpliv, ker

hoče v prvi vrsti individualizirati, jemati pa ozir tudi na splošnost.

Podal je nato karakteristiko starega šolstva, ki je bilo urejeno ponekod že od 6. leta dalje različno po stanu staršev in ga je primerjal z novodobnim šolstvom, katerega vodilna misel je ustvariti enotno šolo s pravilno diferenciacijo in konsolidirati pouk v smeri samodelavnosti in kolektivizma, do česar so prišli razni pedagogi s kazuističnimi metodami opazovanja otrok — s takozvano psihološko analizo. To novodobno gibanje se je začelo najpreje v Združenih državah ameriških, kmalu pa tudi po drugih, tako da je ves ta pokret novodobnega šolstva postal tudi svetoven — internacionalen in s tem tudi naš.

Način teh novodobnih metod je trajen: 1. s paralelnimi razredi, 2. z metodo delavnih skupin in 3. z individualnim poukom.

Predavatelj je omenjal nato predhodnike novodobnega šolstva v prošlosti in njih pobornike v novejših časih med drugimi Kerschenteinerja, Laya in Blonskega z njegovo produktivno šolo. Omenjal je potem metode produktivne šole, in sicer: 1. metodo problemov, 2. metodo projektov, 3. metodo individualnega pouka. Omenjal nadalje razne pobornike tega pouka, in sicer Sarcha (Serča), Beurka (Börka), Jutarda, Segana (Segena) in gospo Montessorijevo in njih šole. Nadalje je omenil, v čem tiči princip individualnega pouka in posnel iz tega vrste novodobnega šolstva, ki so: 1. enotna šola, 2. šola diferenciacije, 3. konsolidacije, 4. samodelavnosti, 5. individualizacije in 6. kolektivizacije.

Opisal je nato razvoj češkoslovaškega šolstva z dvema mejnikoma letnico 1918, ko se je začela tam porajati misel enotne šole, ki sta jo propagirala dr. Voita Beneš in Ulehla. Dr. Voita Beneš, brat češkoslovaškega zunanega ministra, je bil 7 let v Združenih državah ameriških. Ulehla je pa spisal po vojni knjigo o enotni šoli, ki je polagoma pridobivala tla tudi na Češkoslovaškem, kjer so poleg državnih šol nastale razne poskusne šole, katerih eno je ustanovil Bakule s 13 učenci, ki so mu sledili iz nekega zavoda in z njim vred slabo živeli, dokler ni njih učitelj kupil s pomočjo podpore neke Američanke gradu Krnsko, kjer je sprejel same ruske pedagogice za učitelje. Po preteku enega leta je ta poskusna šola prenehala.

Druga poskusna šola je bila prosta delovna šola v Kladnem, prvotno v komunističnem smislu, sedaj v demokratičnem. Tu poučuje učiteljsvo po šoli projektov.

Leto 1928. pa pomeni preokret v češkoslovaški šolski reformi. Ob desetletnici osvoboditve izpod rok tujega jarma je učiteljsvo premerilo korak napredka 10 letnega delovanja v šolstvu in opazilo, da ta korak ni velik. Predsednik češkoslovaške republike Masaryk pa izpregovoril svojo besedo vedno o pravem času. Tako jo je tudi ob tej priliki.

Na njegovo pobudo je organizovalo učiteljsvo takozvani pedagoški teden, kjer je bilo govora o dvojnem: o enotni šoli in visoki šoli: Školi visokih studij pedagogičkih. Za to reformo se je ponudilo 300 učiteljev. Šola ima sedaj dve stopnji: Od 6. do 11. leta I. stopnja reformne šole. Od 11. do 15. leta II. stopnja ali koleniji. Koleniji so bili v začetku v Pragi, Humpolcu in Zlini, ki se nahajajo sedaj v III. šolskem letu svojega razvoja.

Danes ima Češkoslovaška 15 kolenijev in 3 reformne šole I. stopnje.

V letu 1929. sta bili ustanovljeni dve pedagoški visoki šoli, na katerih poučujejo učitelji sami. Ena v Pragi, ena v Brnu. Letos pa mislijo ustanoviti še eno v Bratislavi, na katerih je studij dosedaj enoleten. V nekaj letih bo pa dvehleten. (Nadaljevanje sledi.)

Splošne vesti.

Nj. Vel. kralj je sprejel v avdienco predsednika JUU. Petega septembra je bil sprejet pri Nj. Vel. kralju na Dedinju naš predsednik tov. Damjan Rašić. Avdienca je trajala polnih 30 minut. Nj. Vel. kralj je zelo ljubeznivo sprejel predsednika učiteljskega združenja, ki je prišel izrazit srčno zahvalo vsega jugoslovenskega učiteljstva Nj. Vel. za izkazano pažnjo s pismom, ki ga je kralj poslal XI. skupščini Jugoslovenskega učiteljskega združenja 23. avgusta v Beogradu. Ta dan so se prvič po osvoboditvi in ujedinjenju našega naroda sestali vsi učitelji ujedineni v enotni organizaciji. Tedaj so se sankcionirali sklepi banovinskih sekcij in še likvidirala pokrajinska vprašanja. Tako ujedineni in prevzeti z jugoslovensko ideologijo so manifestirali učitelji svoje navdušenje napram Nj. Vel. kralju. Ko je bilo na skupščini prečitano pismo Nj. Vel. kralja, so bile burne, spontane iz srca jugoslovenskega učiteljstva prirejane ovacije, izraz nezumljive vdanosti kralju in njegovi vladarski pažnji, ki jo je izkazal svojim vernim sodelavcem učiteljstvu kraljevine Jugoslavije. To pismo ima poseben pomen za jugoslovensko učiteljstvo, ker mu daje dokaz visokega priznanja dela in daje polet za vztrajnost pri nadaljnjem delu. O priliki te avdience je pokazal Nj. Vel. kralj velik interes za delo učiteljstva med narodom, za razmere narodnih osnovnih šol in za delo v Jugoslovenskem učiteljskem združenju.

VSEM SRESKIM DRUŠTVOM JUU.

Ker so se nekateri tov. predsedniki obrnili na sekcijo v zadevi reorganizacije društev, podajemo dodatno k krožnici št. 305 še nastopna pojasnila:

1. Društva, ki so prejela že potrjena pravila, naj javijo oblasti le novi naziv društva.
2. Društva, ki niso še izvršila pravilne likvidacije, naj to store še ta mesec. Ako to iz kakršnihkoli razlogov ni mogoče, naj javijo sreskemu načelstvu, da se izvrši reorganizacija društva takoj v začetku oktobra. Dobro in potrebno je navesti dan zborovanja in dnevni red.
3. § 345., odst. 2. uradniškega zakona prihaja v poštev le za ona društva, ki se doslej sploh niso odzvala, da bi ugodila zakonitim predpisom.

Sekcija JUU za Dravsko banovino.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v najlepšem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiću, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x60 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesna na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran

Nadite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zvest z dosegi ljubezni do Jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo: Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

IVAN VOUK:

Letošnje knjige Mladinske Maticice.

Zadnja leta se je slovenska knjiga silno razširila. Slovenski književni trg je bogato založen kakor še nikoli. Mnogoštevilne književne zadruge pošiljajo vsako leto, skoraj bi rekli, na stotisoče knjig med narod. To je vsekakor dober znak kulturnega stremljenja najširših slojev našega naroda. Ljudstvo rado bere in mnogo bere. Seveda prevladuje prevodno slovstvo. V tej množici knjig pa je mladinska knjiga razmeroma le redek gost. Vendar pa se tudi v mladinskem slovstvu kaže napredek. Imamo več mladinskih listov, ki se tiskajo v velikih nakladah, razen tega pa izide vsako leto še nekaj posameznih izdanj. Med rednimi publikacijami pa imamo »Mladinsko Maticico« in zadnje čase tudi »Mladinsko zbirko« Jugoslovenske knjižarne

Mladinska Maticica si je nadela hvaležno, a težko nalogo. Poslati v svet vsako leto 4 knjige v stotisočih zvezkih je odgovornost. Zakaj za mladino je težko pisati. Mladinska knjiga ne sme biti otročja, temveč taka, da jo tudi odrasel človek z užitkom bere. Zavedajo se teh težav, je »Mladinska Maticica« razpisala nagrade za mladinsko leposlovna dela, postavljajoč edin pogoj: knjiga bodi umetnina. Poleg tega leposlovnega programa

— »Jugoslovenec«. Ministrstvo prosvete je pod O. N. br. 65.925 z dne 11. septembra odobrilo Jugoslovenskemu učiteljskemu združenju izdajanje mladinskega lista »Jugoslovenec«, katerega prva številka izide že meseca septembra. Naročnina za celo leto znaša 10 Din. List bo izhajal mesečno na 16 straneh. Naročnina se pošilja na uredništvo lista Beograd, Kralja Milutina 66.

— Celoten vezan letnik »Prosvete«. Sekcija JUU ima na razpolago nekaj vezanih letnikov »Prosvete« I. III. Ako želi imeti kdo celoten vezan letnik naj sporoči to na JUU, sekcija Ljubljana. Cena 30 Din.

— Mladini ob 100 letnici rojstva Frana Levstika. Pod tem naslovom je izšla pesmarica Levstikovih pesmi za mladino v založbi Učiteljskega pevskega zbora. Zbirka obsega s predgovorom 20 strani in stane 10 Din.

— G. Fran Gabršku — častnemu članu Slovenske šolske Maticice je podelil na zadnji seji dne 13. t. m. odbor Slovenske šolske Maticice v znak 30 letnega požrtvovalnega delovanja v dobrobit društva lepo diploma. Diplomoma mu je izročil po iskrenem nagovoru in ob navdušenih čestitkah vseh navzočih gg. odborovkov predsednik Slovenske šolske Maticice g. univ. prof. dr. K. Ozvald.

— Lavtarjeva računica je pošla in je v pripravi nova izdaja.

Povišanje članarine Slovenske šolske Maticice. Kakor je bilo že enkrat javljeno, je bil odbor Slovenske šolske Maticice prisiljen, da poveča članarino na 40 Din letno, za dijake pa 25 Din. To zvišanje je v notranji zvezi s povišanjem honorarja pisateljem člankov v »Zborniku« in ostalih publikacij ter knjig Slovenske šolske Maticice. Saj bo vsakomur tudi jasno, da zaslužijo pisatelji dobrih knjig, kakršne namerava odslej izdati Slovenska šolska Maticica, tudi povišani honorar. Zato prosimo vse gg. poverjenike, da pobirajo odslej od članov že zvišano članarino

— Tovarišice, ki ste poučevale na gospodinjskih nadaljevalnih šolah! Šolski nadzornik v Dalmaciji išče zdravo, moralno neoporečno dekle, večšo kuhanja in gospodinjskega sploh. Žena je učiteljica. Družina brez otrok. Začetna plača 300 do 400 Din. Bolniško zavarovanje plača sam. Nastop službe 15. oktobra. Ako katera tovarišica ve za tako dekle, naj to javi upravi »Učit. Tovariša« v Ljubljani.

— Bled in okolica. Učiteljski dom v Mariboru je izdal prvo domačo stensko šolsko sliko »Bled in okolica«. Slika obsega ves Gorenjski kot Julijskih Alp in velik del Karavank in bo našim šolam izvrstno služila kot učilo o najlepšem delu naše zemlje. Obenem pa bo po svoji pestri izdelavi v okras ne samo šolam, ampak tudi privatnikom in vsem institucijam, ki so v zvezi s tujskim prometom. Slika je napravil po reliefu Gorenjske v ljubljanskem muzeju g. Vokača, natisnila pa jo je litografija Mariborske tiskarne. Velikost ji je 70:90. Cena je dokaj nižja od podobnih inozemskih izdelkov. S trakom obrobljena in s palicami opremljena stane namreč le 60 Din, brez palic pa 50 Din. Razpošilja jo Učiteljski dom v Mariboru v posebnih ovitkih tako, da jo dobi naročnik nepoškodovano. Dobiti jo je pa tudi v vseh večjih knjigarnah. Kakor čujemo, izide v isti založbi še nekaj stenskih šolskih učnih slik iz drugih področij. Ta korak je le pozdraviti.

NAROD POJE.

Zbirka priljubljenih slovenskih narodnih napevov za klavir in petje.

Pod gorenjim naslovom je Učiteljska tiskarna v Ljubljani izdala in založila novo, bogato zbirko lepih narodnih in ponarodelih napevov, ki jih je zbral in v najlažnjem slogu za klavir in petje priredil prof. Josip Pavčič, odlični naš glasbenik in priznani učitelj klavirja v ljubljanski Glasbeni Matici.

Kakor lansko leto izdana Pavčičeva zbirka 41 priljubljenih šolskih pesem »Mladina

poje«, je tudi nova zbirka »Narod poje« namenjena v prvi vrsti mladim pianistom, radi pa bodo segali po njej tudi odrasli ljubitelji narodnih napevov, ki so v zvezku vsakega formata na 68 straneh zbrani kar 84 najlepši in najbolj priljubljeni. Klavirska prireditev je pri vseh jako enostavna, lahka in opremljena s prstnim redom skoraj pred vsako noto. Zato je tudi ta zbirka jako uporabno gradivo poleg vsake klavirske šole.

Tekst vsake pesmi je tiskan nad napevom, kar ima vsekakor prednost pred sličnimi zbirkami, zakaj oba notna sistema — za desno in levo roko — sta drug drugemu bližja, kar mnogo olajša hitri pregled in gladko čitanje not. Tisk not — na boljšem, močnem papirju — je čist, jase, jako razločen in lahko čitljiv.

Posebno dobrodošla bo zbirka »Narod poje« rodovinom, ki ljubijo in rade gojijo domače petje, v domačih večerih, ob godovnih prilikah, na prijateljskih sestankih, čajankah itd.

Učiteljski tiskarni smemo biti hvaležni, da je z novo zbirko »Narod poje« obogatila slovensko glasbeno literaturo

Izvod te krasne knjige stane 46 Din.

— Zavod za slepe v Kočevju nam poroča: Ker je po novem zakonu o narodnih šolah tudi defektna deca šoloobvezna, prosimo vodstvo šole za slepe deco v Kočevju vsa upraviteljstva osnovnih šol, da bi opozorila starše, ki imajo nad 7 let staro, slepo, oziroma zelo slabovidno deco, da takoj vložijo prošnjo za sprejem dece v tukajšnji zavod. Pogoji za sprejem so razvidni iz službenega razpisa v »Jugoslovanu« z dne 26. junija t. l.; dobe pa se tudi pri tukajšnjem šolskem vodstvu.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE ŠOLE.

Šolskim upraviteljstvom in učiteljstvom narodnih šol priporoča Učiteljska tiskarna, da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vezbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vezbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upraviteljstva in učiteljstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upraviteljstva so prejela podroben propekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Čitatelje opozarjamo še posebe na oglas tvrdke Novak, ki ga prinašamo v današnji številki.

— Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaje Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

ne pa sovražnika. Lukčev škorec oživlja povest in je skoraj njen »protagonist«. Njegova čudovita nadarjenost in učenost sta sicer neverjetni, toda tudi mladinski pisatelj ima pravico poslušati se pesniškega pretiravanja, če je to pravica ustvarjajočih umetnikov sploh.

Uverjen sem, da se bo Bevkova povest našim otrokom zelo priljubila. Gasparijeva naslovna slika in vinjete so knjigi v kras.

Če je težko pisati za mladino, kakor sem rekel, je še veliko težje dobro pisati za prav male otroke. Tega dela se je lotil Jože Ribičič. Njegov »Miškolin« je zgodba miške družine. Že sama zamisel je kaj izvirna. Mišon (oče), Mišonka (mati), Miškolin (sin), to je majhna miška družinica, stanujoča v »gradu pod krušno pečjo«. Pozneje se ji pridruži še »sirota« Miša, kateri je maček očeta snedel. Prav zabaven je prizor, ko gresta Miša in Miškolin prvič v svet in se komaj rešita iz mačjih krempljev nazaj v mišji grad pod krušno pečjo. Najlepši pa so prizori iz mišje šole, zlasti iz mišje visoke šole. Človek se mora od sreče nasmejati učitelju, njegovemu pouku in učnemu načrtu mišje šole. Prav spretno je pisatelj v živahno in zabavno povest vpletel razne začetne pojme iz živalstva in glodalcev posebej. Povest je obenem prirodnoznanstveno čtivo, toda učiteljska žilica je tako spretno zakrta, da se otrok sploh ne bo zavedel, da ga je pisatelj-učitelj zavlekel v šolo. Iz mišje šole se

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjižarni, Franciščanska ulica 6.

Učiteljska gospodarska poslovalnica.

Učiteljska gospodarska poslovalnica (U. G. P.) posluje v Mariboru in Ljubljani, Franciščanska ulica št. 6/I.

Vsi zavedni tovariši in tovarišice naročajo šolske potrebščine potom Učit. gosp. poslovalnice in podpirajo s tem zidanje naših domov.

Segajte pridno po naročilnih listih! Kjer jih nimate, zahtevajte jih od ene ali druge poslovalnice!

Priporočamo poleg šolskih potrebščin in učil — radio aparate, pisalne stroje, razmnoževalne aparate, olje zoper prah, risarske potrebščine, potrebščine za ročna dela i. t. d.

Bodite uverjeni, da bo blago izbrano osebno, strokovno in nad vse, vestno. Prepustite pri takih naročilih izbiro tvrdke nam, da poslušamo s tvrdkami, s katerimi imamo pogodbe, (zato jih ne vpišite), ker le tako bo dobava blaga res izvršena pod strokovnim nadzorstvom.

Prosimo tudi, da izpolnite naročilne liste v dvojniku (indigo papir), da nam tako prihranite nepotrebno prepisovanje.

Vsi na delo za naša domova!
U. G. P.

— Tintni prašek »Efesin«. Šolska upraviteljstva opozarjamo na zadevni inserat Učiteljske knjižarne. V poslednji številki je razumeti »en gros« cene.

— Poročil se je 16. septembra 1931. tov. Dušan Lunder, šolski upravitelj na Primkovem pri Litiji s tov. Vero Kobalovo, učiteljico ženskih ročnih del v Senovem. Bilo srečno!

Potrebščine za šolska ročna dela

Za g. učiteljice 10% popust.

L. Putan - Celje

uči tudi čitajoči otrok. Preprosti slog, kratki stavki in posrečene Justinove ilustracije so primerne otroškemu pojmovanju.

Tretja knjiga je poučne vsebine. Nadzornik Andrej Skulj je napisal knjižico z naslovom »Vrtničarica«. Teta Neža ima vzoren vrt in poučuje Anko in Miciko vrtarstva. Zaradi živahnosti je pisatelj izbral obliko dialoga. V drobni knjižici je na poljuden in vsakomur razumljiv način podal osnovne pojme iz vrtarstva. Knjiga bo izvrstno služila tudi odraslim začetnikom v vrtarstvu, preden bi segli po Humekovi knjigi. Knjižica je izredno praktična, zlasti ker spremljajo besedilo mnogoštevilne slike. Za take knjige ni nikdar preveč slik. Hvaležni smo založništvu, da se ni ustrašilo stroškov za klišee. Tako so Skuljeve »Vrtničarice« lepo dopolnile k »Malemu sadjarju«.

Četrto knjigo »Kresnice« IV. letnik je uredil Albert Žerjav. Je to nekaka zabavno-poučna čitanka brez večnih in dednih hib, ki jih očitujejo šolske čitanke. Dobro so zastopani nekateri mladinski pisatelji z leposlovnimi drobci, tudi poučni del je pester. Razen nekaterih malenkosti nisem opazil v vseh štirih knjigah jezikovnih grehov. Tudi korektura je bila skrbna.

Letošnje knjige Mladinske Maticice so obogatile naše mladinsko slovstvo. Sestavljalci bodočih šolskih čitank bodo našli v publikacijah Mladinske Maticice obilo gradiva.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

Učiteljski pravnik.

VAŽNA RAZSODBA DRŽAVNEGA SVETA.

Obvezno izpopolnjevanje uslužbenških listov. — Vračunanje vojaškega kadrskega roka.

Neki državni uslužbenec je vložil proti rešenju finančnega ministrstva, s katerim mu je bila odbita zahteva, naj se mu vračuna v državno službo tudi leto kadrske vojaške službe in naj se to vpiše v njegov uslužbenški list, tožbo na državni svet. Ta je razsodil pod št. 12.176/31 od 3. aprila 1931., da je odločba finančnega ministrstva nezakonita in je to razsodbo utemeljil tako-le:

»Po členu 115. uradniškega zakona iz leta 1923. je osnovan za vsakega državnega uslužbenca uslužbenški list, ki se vodi zanj, in kjer morajo biti vpisani vsi podatki, katere navaja ta zakonski člen. Kakor ima po tem predpisu oblastvo pravico, da zahteva od uslužbenca, naj predloži potrebne podatke za uslužbenški list, prav tako ima tudi uslužbenec pravico, da zahteva, naj se mu vsi podatki točno vpišejo. In če oblastvo v določeni primeru odbije zahtevo uslužbenca, naj se v uslužbenški list vpišejo neki podatki, a uslužbenec misli, da ima po zakonu pravico, da se ti podatki pravilno vpišejo, je smatrati, da je nastal upravni spor. To tem preje, ker mora uslužbenški list vsebovati vse podatke o uslužbencu, tako da se iz njih more takoj točno ugotoviti službeni položaj dotičnega uslužbenca. V tem primeru, ko je tožilec zahteval, naj se mu v uslužbenški list vpišejo podatki o njegovi službi med vojno, a je pristojno oblastvo to zahtevo odbilo in o tem obvestilo tožilca, ima torej proti takemu odloku o zavrnitvi zahteve tožilec po zakonu pravico, da vložiti tožbo na državni svet, vsled česar je le-ta tudi tožbo vzel v pretres.

Če preidemo na materijelno vprašanje, ki je sporno, smatra državni svet, da oblastvo ni postopalo v smislu zakona, ko je od tožilčeve vojaške službe med vojno odbilo 14 mesecev na račun kadrskega roka. Odbijanje kadrskega roka je dopuščeno po zakonu samo tedaj, če je uslužbenec dejanski služil v kadru, ne pa v primeru, če ni služil. Če je bil tožilec od kadrske službe oproščen in rednega roka iz kakršnegakoli razloga ni odslužil, se mu tudi od službe med vojno ne more odbiti doba, katero bi bil on prebil v kadru, če bi bil služil obvezni redni rok.

Uslužbencu, če dejanski ni služil v kadru, se mora torej vsa doba vojaške službe med vojno, ne oziroma se na kader, vpisati v uslužbenški list kot vojaška služba v vojni, in sicer po potrdilu ministrstva za vojsko in mornarico Adj. št. 23.012 od 17. avgusta 1928. Ker je pa oblastvo ravnalo drugače in z izpodbijano rešitvijo zavrnilo tožilčeve zahteve, naj se ta napaka popravi, je ta rešitev nepravilna in se mora zato razveljaviti. (»Naš Glas«).

—§ Postopek pri imenovanju učiteljskih pripravnikov za definitivne učitelje. Oddelek za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete je poslal vsem prosvetnim oddelkom banskih uprav okrožnico o postopku pri imenovanju učiteljev-pripravnikov za učitelje-uradnike. Ta okrožnica navaja:

Učitelj-pripravnik, ki je izpolnil pogoje paragrafov 12., 13. in 14. v zvezi s paragrafi 45., 47., 103. in 346. zakona o uradnikih od 31. marca leta 1931., ki ima torej najmanj tri leta učiteljske službe in je izvršil praktični učiteljski izpit ter pridobil s tem pravico do imenovanja za uradnika, mora vložiti potom pristojnih oblasti prošnjo na ministrstvo prosvete, da se imenuje za učitelja-uradnika 10., oziroma 9. položajne skupine po paragrafu 45., odst. 1. in 2. omenjenega zakona. Prosvetni oddelki banskih uprav imajo preveriti in ugotoviti točnost podatkov, navedenih v prošnji, ter jo nato dostaviti ministrstvu prosvete z obrazloženim mnenjem in predlogom, ali se more kandidat imenovati za uradnika in ali morda ne obstoje za njegovo imenovanje zapreke na podlagi paragrafov 53., 54., 189. in 191. zakona o uradnikih.

Prošnji za imenovanje, opremljeni s kolikom za 5 Din, se smejo priložiti naslednji dokumenti v originalu: 1. dekret ali potrdilo o prvem imenovanju za učitelja, 2. spričevalo o izvršenem praktičnem učiteljskem (državnem strokovnem) izpitu, 3. potrdilo o ureditvi vojne obveznosti, izdano od pristojne vojne komande, 4. dekret ali potrdilo o ponovnem imenovanju, če je kandidat prekinil službo zaradi odslužitve kadrskega roka ali pa je v teku časne službe izpremenil pred izvršenim strokovnim izpitom svojo stroko, 5. spričevalo o državljanstvu, 6. prevodnico na plačo uradniškega pripravnika po paragrafu 23. zakona o uradnikih.

Za vsak originalni dokument je treba priložiti tudi po dva overovljena prepisa, opremljena s kolki po 2 Din. Razen tega je treba priložiti točno izpopolnjen in predpisno overovljen izvleček iz uslužbenškega lista. Prošnje, kolikor jih je, je treba čimprej poslati ministrstvu prosvete.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za mesec april, maj, junij in julij. Clanarina: Učiteljsko društvo za Ptuj in ptujski šolski okraj 793 Din; učiteljsko društvo Slovenska Bistrica 308 Din; učiteljsko društvo za mežiški okraj 313 Din; učiteljsko društvo za mesto Maribor 690 Din; ormoško učiteljsko društvo 620 Din; upokojeno učiteljsko v Mariboru 120 Din — Darila: Posojilnica Ma-

ribor, podpora 1000 Din; Hren Anton nabral ob 80 letnici tov. Farčnika 100 Din; Zora Mlekuš, učiteljica v Krogu, dar od nove plače 25 Din; učiteljsvo II. deske osnovne šole v Mariboru darovalo od novih plač 100 Din; Visočnik Andrej, Pameče, dar od novih plač 50 Din; Mlinšek Ivan, Velenje, nabral o priliki skupnega zborovanja šoštanjskega in slovenjgraškega učiteljskega društva v veseli družbi pod geslom »Mal' pa od srca!«: 50'50 Din; Albert Planer, Sv. Pavel pri Preboldu, nabral ob zaključku merkantilnega tečaja v Ljubljani 200 Din. — Vsem darovalcem iskrena zahvala. Da bi našli mnogo posnemovalcev! — Gospodarska podjetja: zemljevidi 11.306 Din; grb 612 Din; Almanah 15 Din; Oder 69 Din; Prekmurske pravljice 453 Din. — V Mariboru 5. avgusta 1931. — M. Közuh, blagajnik.

Mladinska Matica.

OKROŽNICA MLADINSKE MATICE.

Te dni se je razposlala okrožnica Mladinske Matice, ki prinaša navodila za naročevanje in plačevanje »Našega roda« in knjig »Mladinske Matice«. Okrožnica se je razposlala na vse šole, po ena za vsak razred. Istočasno so bile razposlane tudi po 4 reklamacijske dopisnice za vsako šolo. Šola, ki teh okrožnic in teh dopisnic ni dobila, naj reklamira. Naj navedemo iz te okrožnice nekatere važne točke:

Vsak naročnik plača 22:50 Din ter prejme za to 8 števil »Našega roda« in 4 knjige »Mladinske Matice«. To naročnino lahko plača v devetih obrokih po 2:50 Din, vendar pa nujno prosi podpisani odbor, da bi vplivali poverjeniki na naročnike, da vplačajo vsaj polovico celoletne naročnine takoj ob pričetku leta. Kdor prekine vplačevanje med šolskim letom, izgubi pravico do vseh nadaljnjih števil »Našega roda« in do knjig »Mladinske Matice«. Obrokij naj se nakažejo redno vsak mesec najpozneje do 5. dne, pričeni z oktobrom. Ekspedicija »Našega roda« se bo izvršila redno vsak mesec do 20., prva tedaj do 20. oktobra. Kdor bi lista do tega dne ne prejel kljub pravočasnemu nakazilu, naj takoj reklamira. Naročevanje in nakazovanje se vrši edinole po poštnih položnicah. Zaradi enostavnosti in ekonomičnosti naj se nakaže vsak mesec le en znesek. Za devet obrokov prejmejo poverjeniki po devet položnic, deseta naj se porabi za vplačilo naročenih izvodov za šolsko knjižnico. Ob tej priložnosti prosimo poverjenike, da take rezervirane vezane izvode »Našega roda« in »Mladinske Matice« za šolske knjižnice naroče že takoj v oktobru, ker bi drugače lahko naklada ne zadoščala. Doplačilo za vezavo knjig »Mladinske Matice« znaša 13 Din, za »Naš rod« pa 12 Din. Vezava za »Naš rod« pride v poštev samo za šolam rezervirane izvode.

Učiteljski pevski zbor JUU.

Vse tovariše pevce in tovarišice pevke ponovno opozarjamo, da se vrše 19. in 20. septembra sledeči pevski tečaji:

1. Ljubljana 19. septembra ob 19. uri v Glasbeni Matici.
2. Maribor 19. septembra ob 19. uri v IV. mestni osnovni šoli.
3. Sevnica 19. septembra ob 18. uri v osnovni šoli.
4. Celje 19. septembra ob 17. uri v mestni deški osnovni šoli.
5. Novo mesto 19. septembra ob 18. uri v deški osnovni šoli.
6. Radovljica 19. septembra ob 17. uri v osnovni šoli.
7. Kamnik 19. septembra ob 16. uri v deški osnovni šoli.
8. Črnomelj 20. septembra ob 14. uri v osnovni šoli.
9. Ormož 20. septembra ob 10. uri v osnovni šoli.

Odbor.

Stanovska organizacija JUU

iz društev:

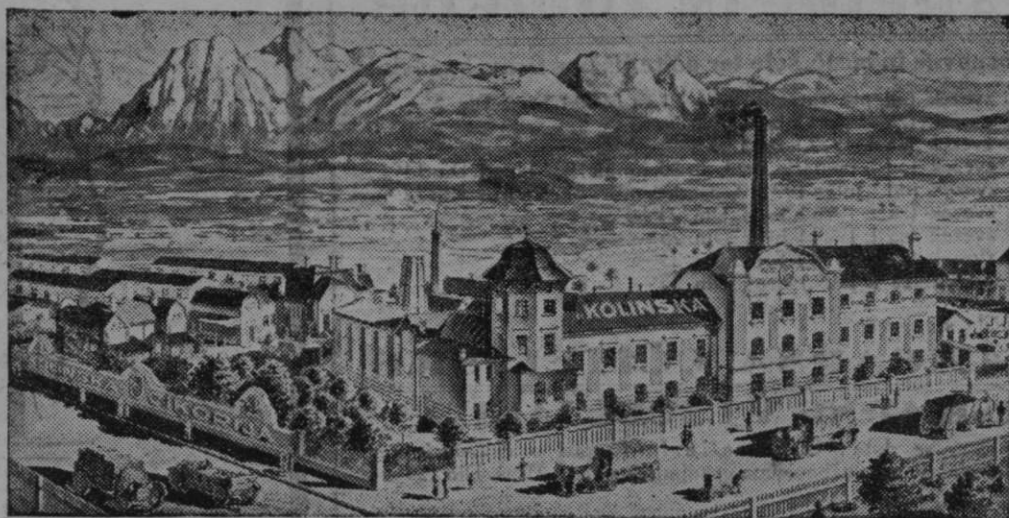
Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo letos prvič zborovalo dne 19. sept. v Dolnji Lendavi Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika 2. Poročila delegatov z obeh skupščin. 3. Predavanje tov. Kokošolja o naši narodno-kulturni nalogi. 4. Predlogi in slučajnosti. Tov. pokažimo takoj v začetku svojo življenskost. — Odbor.

— ŠOŠTANJSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo redni občni zbor 3. oktobra 1931. ob 10. uri v osnovni šoli v Velenju. Dnevni red priobčimo prihodnjic. Predsednik.

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO KAMNIK bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 3. oktobra 1931. ob 9. uri v Domžalah s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje prof. Lavrenčiča iz Maribora — o telovadbi šolske dece. 2. Poročilo o banovinski skupščini. 3. Poročilo društvenih funkcionarjev. 4. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora. 5. Organizacijske zadeve. 6. Predlogi. 7. Slučajnosti. — Volitve se vršijo z vzklikom ali s pismenim glasovanjem, če vložijo za to na sresko učiteljsko društvo (občni zbor) pismen predlog 15 polnopravnih članov. Udeležba obvezna za vse člane.

KOLINSKA TVORNICA CIKORIJE B. Ljubljana

Podjetje je bilo osnovano v l. 1909. s češkim kapitalom, vendar je danes last domačih prido-bitnih krogov. — Tovarna je bila v letu 1922. popolnoma preurejena z modernimi stroji in dopolnjena z novimi stavbami; proizva prvo vrstno blago, ki je v vsej naši državi že itak dobro znano. — Pogon je urejen po najnovejših pravilih tehnike, kapaciteta znaša do 180 vagonov letno. — Glavni izdelki tovarne so: »Kolinska cikorija«, Redilna kava, Figova zmes, Sladna kava in Vydrova ržena kava. — Kolinski kavni dodatek vsebuje prvovrstne hranilne snovi ter je vsled tega zelo zdrav in okusen pridelek za kavo. — Kvaliteta izdelkov Kolinske tovarne je prvovrstna, o tem ni treba pisati, ker vsak, kdor enkrat poizkusi njeno blago, ji ostane zvest odjemalec.

— REDNI LETNI OBČNI ZBOR GORNJEGRADSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA se bo vršil dne 19. septembra ob 11. uri na Rečici ob Savinji. Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkcionarjev. 2. Poročilo o banovinski skupščini. 3. Reorganizacija društva. 4. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora in namestnikov. 5. Slučajnosti. — Predsednik: Z. Kotnik.

— ŠMARSKO-ROGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 26. septembra ob 10. uri v Rogiški Slatini. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o skupščinah in situaciji. 4. »Jugoslovenska misel v zgodovini« (poročila predsednika). 5. Tajniško poročilo. 6. Blagajniško poročilo. 7. Reorganizacija društva v smislu uradniškega zakona in novih pravil JUU. 8. Volitve. 9. Proračun. 10. Slučajnosti. Potrebna je polnoštevilna udeležba. Pol ure pred občnim zborom odborova seja.

— UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — vzhodni del priredi svoj občni zbor v soboto dne 26. septembra 1931. ob 9. uri v šoli v Mostah s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora po tov. predsedniku. 2. Poročilo o banovinski in državni skupščini. 3. Poročilo društvenih funkcionarjev. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Likvidacija sreskega društva UJU Ljubljana okolica, vzhodni del. 6. Ustanovitev JUU v Beogradu — sresko društvo Ljubljana okolica, vzhodni del. 7. Volitve. 8. Določitev članarine. 9. Predlogi in nasveti društvenikov. — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI IN DESNI BREG bo imelo v soboto 3. oktobra t. l. ob pol 10. uri predpoldne v Narodnem domu v Mariboru občni zbor. Na sporedu je razen običajnih točk: poročilo funkcionarjev društva, reorganizacija (eventuelna delitev) društva v smislu določb uradniškega zakona in novih pravil JUU in volitve upravnega in nadzorstvenega odbora. Torej same zelo važne točke. Zato vsi člani (ce) polnoštevilno k temu odločilnemu občnemu zboru! — Predsednik: Mirko Vauda.

— LJUTOMERSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo svoj likvidacijski občni zbor v soboto 26. septembra v Radencih. Začetek ob 10. uri. Na dnevnem redu so poročila z banovinske in glavne skupščine poročila društvenih funkcionarjev, volitve novega odbora ter ogled nove radenske šole. — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI SREZ bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 3. oktobra 1931. ob 10. uri v Brežicah Dnevni red: 1. Otvoritev, zapisnik, dopisi. 2. Poročila: a) predsednika, b) tajnice, c) blagajnika, d) pregledovalcev računov, d) delegatov pokrajinske in državne skupščine. 3. Reorganizacija društva. 4. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora. 5. Slučajnosti.

Še mnogo zanimivejše posnetke boste prinesli z dopusta, če si izberete pri nas pravo

Voigtländer kamero.

Zahtevajte pravkar izišli brezplačni fotocenik.

Drogerija Gregorič - Ljubljana

Prešernova ulica št. 5

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Izvrstno šolsko črnilo!

„EFESIN“ — črnilni prašek da v čisti vodi raztopljen dobro ohranjuje in ceno šolsko črnilo

Št. 295,	doza za 6—12 litrov črnila	Din 22.—
„ 296,	„ „ 20—40 „ „	60.—
„ 226,	patrona za 1 liter rdeče tinte	10.—
„ 221,	„ 1 „ pisarniške „	1.—

Odlična priznanja!

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani — Frančiškanska ulica št. 6

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.

Naročajte vse potrebščine potom UČITELJSKE GOSPODARSKE POSLOVALNICE!

FINKOVE ZBIRKE NAREDB IN ODREDB

za osnovne in mešč. šole ter učiteljska v Drav. banovini

- I. zvezek (od prevrata do konca leta 1920.) broš. Din 5.—
- II. zvezek (za l. 1921.) broš. Din 7.—
- III. zvezek (za l. 1922.) broš. Din 9.—
- IV. zvezek (od 1. januarja 1923. do 30. junija 1924.) broš. Din 14.—
- V. zvezek (od 1. julija 1924. do 31. decembra 1925.) broš. Din 32.—
- VI. zvezek (za l. 1926.) broš. Din 24.—
- VII. zvezek (za l. 1927.) broš. Din 25.—
- VIII. zvezek (za l. 1928.) broš. Din 25.—
- IX. zvezek (za l. 1929.) broš. Din 25.—

Naročila sprejema

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

Prav tam se dobi: C. Cavalieri: Propisi o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda. Broš. Din 120.—

Novosti za damske
plašče pravkar došle!

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Specialno

olje zoper prah

za higienično čiščenje učilnic,
laneno olje, firnež, emajlne lake, vse vrste prozornih lakov,
oljnate in suhe barve, steklarski kit in vse v barvarsko stroko
spadajoče blago. Tudi študijske in umetniške barve dobite pri
domaćem podjetju

MEDIČ-ZANKL // tovarne olja, firne-
ža, lakov in barv
LASTNIK FRANJO MEDIČ. — CENTRALA V LJUBLJANI
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale. Podružnice in skladišča
v Mariboru in Novem Sadu.

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 + Stritarjeva ulica 3

OSVALD DOBEIC - LJUBLJANA PRED ŠKOFIJO ŠT. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in
modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst
nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na debelo!

Na drobno!

GALERIJA NAŠIH MOŽ

JEVZALOGI
KNJIGARNE UČITELJSKE TISKARNE v LJUBLJANI

1. Trubar	6. Stritar	11. Levec	16. Parma
2. Vodnik	7. Jurčič	12. Erjavec	17. Župančič
3. Slomšek	8. Gregorčič	13. Jenko	18. Kersnik
4. Prešeren	9. Aškerc	14. Cankar	19. Maister
5. Levstik	10. Tavčar	15. Gangl	20. Finžgar
			21. Strossmayer

61,5 x 47,5 cm. Slike à Din 10.—
Okrasite z njimi šolske prostore!

Dame!

Plašče, kostume in obleke, naj-
ugodnejše in na obroke Vam nudi

A. Paulin,

Ljubljana — Kongresni trg št. 5

P. n.

šolam in šol. upraviteljem

vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega pa-
pirja in vse knjigoveške potrebščine po najnižjih cenah:
platno, marmor papir, sukanec, lepenka itd.

Anton Janežič

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in
zaloga vseh knjigoveških potrebščin
Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

Vaše potrebščine krijete
najceneje v manufaktorni
trgovini

„PRI SOLNCU“

Prodaja tudi na obroke!
Za obilen obisk
se priporoča
ALOJZ DROFENIK

Otomane

peresnice, žimnice, divane ter
vsa tapetniška dela izvršuje po
najnižjih cenah

F. Sajovc

Ljubljana, Stari trg št. 6

Lovske puške

floberte, browning pištole, pištole za strašenje psov,
lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER — puškar — LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠT. 9

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač,
galanterijskega bla-
ga in gramofono-
nov, kakor tudi
žepnih predmetov
in raznih kovčegov.

Premog in drva

najboljše vrste dobavlja

I. Pogačnik

LJUBLJANA, Bohoričeva cesta 5.

Telefon 2059.

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA * STRITARJEVA ULICA 5

Nudimo veliko izbire angleškega
in češkega blaga za gospode in
dame. Krasna izbira v zastorih,
posteljne preproge, pregrinjala
in odeje. Pliš vzorčast in gladek
za divane. Velike preproge v
plišu in linolej. Belo blago za
rjuhe in perilo v poljubnih širjavah

Žima, perje, puh, kapok
od najcenejše do najboljše vrste

Daje tudi na obroke / Postrežba točna in solidna

Na obroke!

Mi smo za Vas

Na obroke!

nabavili veliko množino jesenskega in zimskega blaga vseh vrst.

Poslužite se našega kreditnega sistema, ker Vam nudimo:

največjo izbiro,
najboljše blago,
najnižje cene,
najdaljši rok odplačevanja.

Rekli boste: Res

Vi ste za nas!

Na obroke!

Na obroke!

Oblačilnica 'Ilirija', Ljubljana, Mestni trg 17/l.